

UKA 2022/18

11/10-2022

Anna Wangenheim

**Ruslandimut Belarusimullu killilersuutaasunik suliniuteqarnissat naammassineqarnissaat pillugit Kalaallit
Nunaannut inatsisisamut siunnersuut pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Naalakkersuisut Siulittaasut)
(Siullermeerneqarnera)**

Demokraatit Naalakkersuisut siunnersuutaannut uunga qutsavigaat.

Aallaqqaasiutitut paasininnera annillara, killilersuutit tamatsinnut attuimmata. Isumarput unaavoq, qaqugukkulluunniit killilersuutit siviktsuusassammata sapinngisamillu eqaattuusassallutik. Pingaartuvortaaq, nunarsuarmi nunani killerni demokratiskiusumilu ilaanitsinni suleqatigiittariaqaratta sorsuutigiarlugulu tamat oqartussaaneranni pisinnaatitaaffitta amerlasuut pingaartuuusullu, ukiorpassuarni ineriaortinnejarsimasut sorsuutigiuarnissaat – soorunami tassani aamma tamat oqartussaanera inissismavoq. Inuiaqatigii kiffaangnissuseqartut assigiinngissutsinut ataqqinnittut, minnerunngitsumillu inuit pisinnaatitaaffisa ilisimaarineqarnerisa annertusartuarnissaat, qaqugukkulluunniit illorsorlugillu sorsuutiguartariaqarpavut – aamma maani Kalaallit Nunaanni.

A-mik oqarsimagutta aamma B-mik oqartariaqarpugut. Pisinnaatitsissut, Inatsisartut Naalakkersuisunut tunniussimasaat isumaqarpoq, Folketingip inatsisisai Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarsinnaasut. Taakkuluuku suliad amerlasuut aallaavigigigut, suli suliassaqarfinnik angerlaassimannngisatsinnut. Naatsorsuutigineqarsinnaavormi Naalakkersuisut suliassani taakkunani Inatsisartut akuersinissaannut qinnuteqaateqarnissaat. Taamaattumik Demokraatit siunnersuutigineqartumut massuassutissaqanngillat, iluarismaarluguli takuarput nunanut allanut- sillimaniarnermullu ataatsimiititaliaq akuliutsinneqarsimasoq Naalakkersuisut ataatsimoorussamik danskit naalakkersuisuinut nalunaaruteqannginneranni. Taanna ataatsimiititaliaq annikitsumik pisinnaatitaaffeqalaaginnangikkuni pisinnaatitaaffeqanngereerpoq, oqartussaaffit suli angerlaanneqarsimannngitsut pissutigalugit. Taamaattumik akuttunngitsumik eqqarsartarpunga, kingunerisinnaagaa nunanut allanut- sillimaniarnermullu politikki piviusumiit kalaallinut innuttaasunut ungasisorujuusinnaanera.

Nunarsuaq allanngoriartorpoq, ukiualunnguit matuma siorna tassanngaannartumik misigaarput, nunarput pisiariumaneqartoq. Pingaartitagut unamminartorsiortinnejartut corona pissutigalugu maannalu sorsuttoqartoq kikkulluunniit kissaatiginngisaannagaannik – naatsorsuutiginkuunngisatsinnilluunniit pisussatut maannakkut piffissami nutaaliofiusumi. Tassanngaannaq annertuumik eqqorneqaatigaarput paasillugu, nunanut allanut- sillimaniarnermullu politikkimi kalaallip nipaa ersernerluttoq. Nunarsuarmi allanngorartumi aamma ingasaassiniarneq uagut Kalaallit Nunaanniit sunniiffingaarsinnaanngisarput. Tamanna oqallisiginngippallaqaarput Inatsisartuni, imaassinjaasorlu tamanna pissutaanerpaasoq, Danmarkip akuttunngitsumik akuliutsissalluta "puigortarmatigut", Folketingimi aalajangiissatillutik.

Qujanartumik inuusuttunik nunarsuarmut tamarmut eqqummaarittunik kalaaleqarpoq, ilisimatusarnerup silarsuaani avitseqataasinaasunik nunarsuarmullu angalasimasunik. Inuiaqatigiittut nunanut allanut-sillimaniarnermullu politikkikkut nipip sakkortunerullunilu ersarinnerulernissaanik oqallinnissamut pisariaqartitsinerup oqaasinngortinnissaa pikkoriffiginerusariaqarparput. Maannakkullu isummertussanngorpugut, politikkikkut qanoq ililluta suleqatigiinnermut pisussaaffilertariaqartugut kalaallip nipaa sakkortusarlugugu siuarsassanerlutigu.

Nalunngilara, allamut sangulaarlunga, qularutissaanngilarli erseqqissassallugu pingaartuuusoq, killilersuutit taakku maannakkut ulluinnarni inuuniarnitsinni tamatta eqqormatigut. Aningaasat naleerukkiartornerata ima annertutigisumik atugarissaarnissatsinnut unammillernartoqartitsilersoq. Peqqinnartunik assigiinngisitaartunillu nerisaqarnissamik pilersaarusrusiorneq ilaqtariinnut aningaasatigut amikkisaartunut, maanna unamminarluinnartoq atuuppoq. Aammalumi ilaqtariinnut akunnattunik isertitalinnut tamanna atuulluni.

Taamaattumik pisariaqartinneqartorujussuuvoq, Naalakkersuisut ersarissumik ammasumillu sulinissaat maannakkut ajornartoorfiusumi nunarput inuiaqatigiillu toqqisisimanerulernissaannik suliniarneranni. Naalakkersuisunut inassutaali inassutaajuarlunilu ersarissaanissaq aammalu minnerunngitsumik, siumut isigaluni qanoq suleriuseqarnissaq, aamma ajornerpaamik pisoqassagaluarpat siumut ilisimatitsisarnissap annertusinissaa ulluni makkunani naatsorsuutigisassaanngitsuni.

Ilaqtariit ataasiakkaat paassisallugu pisariaqartippaat, qaqlugu qanorlu inuuniarnermikkut periarfissatik qanoq ilillutik pitsanngorsassanerlugit Naalakkersuisut sinaakkusersuinerat tunngavigalugu. Taamaattumik Naalakkersuisut pisussaatittariaqaraluarpot innuttaasut oqaluttuutissallugit, taakku killilersuutit uagutsinnut Kalaallit Nunaanni qanoq kinguneqassanersut. Pisariaqarluinnannngippat akisunerusariaqanngilaq, inuttut inuiaqatigiinnullu aningaasatigut.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut Nunanut allanut- Sillimaniarnermullu ataatsimiititaliamut suliassanngorlugu innersuupparput.